

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B****SPORAZUM****između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu**

(SL L 114, 30.4.2002., str. 73.)

Koju su izmijenili:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Decision No 1/2004 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 6 April 2004 (*)	L 151	1	30.4.2004.
► <u>M2</u>	Decision No 3/2004 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 22 April 2004 (*)	L 151	9	30.4.2004.
► <u>M3</u>	Decision No 1/2005 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 12 July 2005 (*)	L 210	46	12.8.2005.
► <u>M4</u>	Decision No 2/2005 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 25 November 2005 (*)	L 347	91	30.12.2005.
► <u>M5</u>	Decision No 1/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 18 October 2006 (*)	L 298	23	27.10.2006.
► <u>M6</u>	Decision No 2/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 18 October 2006 (*)	L 298	25	27.10.2006.
► <u>M7</u>	Decision No 3/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 27 October 2006 (*)	L 318	31	17.11.2006.
► <u>M8</u>	Decision No 4/2006 of the Community/Switzerland Air Transport Committee of 27 October 2006 (*)	L 318	42	17.11.2006.
► <u>M9</u>	Decision No 1/2007 of the joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 5 December 2007 (*)	L 34	19	8.2.2008.
► <u>M10</u>	Decision No 2/2007 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 15 December 2007 (*)	L 127	58	15.5.2008.
► <u>M11</u>	Decision No 1/2008 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 16 December 2008 (*)	L 40	38	11.2.2009.
► <u>M12</u>	Odluka br. 1/2010 Zajedničkog odbora Zajednice i Švicarske za zračni promet osnovanog temeljem Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 7. travnja 2010.	L 106	20	28.4.2010.
► <u>M13</u>	Decision No 2/2010 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 26 November 2010 (*)	L 347	54	31.12.2010.

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

► <u>M14</u>	Decision No 1/2011 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 4 July 2011 (*)	L 187	32	16.7.2011.
► <u>M15</u>	Decision No 2/2011 of the Joint Community/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 25 November 2011 (*)	L 338	70	21.12.2011.
► <u>M16</u>	Decision No 1/2012 of the Joint European Union/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 10 May 2012 (*)	L 128	14	16.5.2012.
► <u>M17</u>	Decision No 2/2012 of the Joint European Union/Switzerland Air Transport Committee set up under the Agreement between the European Community and the Swiss Confederation on Air Transport of 30 November 2012 (*)	L 356	109	22.12.2012.
► <u>M18</u>	Odluka br. 1/2013 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 2. prosinca 2013.	L 12	4	17.1.2014.
► <u>M19</u>	Odluka br. 1/2014 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovan na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 9. srpnja 2014.	L 212	21	18.7.2014.
► <u>M20</u>	Odluka br. 2/2014 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 5. prosinca 2014.	L 373	24	31.12.2014.
► <u>M21</u>	Odluka br. 1/2015 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 20. kolovoza 2015.	L 226	12	29.8.2015.
► <u>M22</u>	Odluka br. 1/2016 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 11. travnja 2016.	L 118	24	4.5.2016.
► <u>M23</u>	Odluka br. 2/2016 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 8. prosinca 2016.	L 42	19	18.2.2017.
► <u>M24</u>	Odluka br. 1/2017 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 29. studenoga 2017.	L 348	46	29.12.2017.
► <u>M25</u>	Odluka br. 1/2018 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 12. prosinca 2018.	L 329	30	27.12.2018.
► <u>M26</u>	Odluka br. 1/2019 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 22. kolovoza 2019.	L 226	1	30.8.2019.
► <u>M27</u>	Odluka br. 2/2019 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 10. prosinca 2019.	L 3	1	7.1.2020.

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

- **M28** Odluka br. 1/2020 Zajedničkog odbora Europske unije i Švicarske za zračni promet osnovanog na temelju Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu od 15. lipnja 2020. L 194 17 18.6.2020.

SPORAZUM

između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu

ŠVICARSKA KONFEDERACIJA

dalje u tekstu „Švicarska”

i

EUROPSKA ZAJEDNICA

dalje u tekstu „Zajednica”,

dalje u tekstu „ugovorne stranke”,

PREPOZNAJUĆI integriranost međunarodnog civilnog zrakoplovstva i želeći uskladiti propise unutareuropskog zračnog prometa;

ŽELEĆI odrediti pravila civilnog zrakoplovstva unutar područja obuhvaćenog Zajednicom i Švicarskom, pravila koja ne dovode u pitanje pravila sadržana u Ugovoru o osnivanju Europske zajednice (dalje u tekstu „Ugovor o EZ-u”), a posebno postojeće nadležnosti Zajednice u skladu s člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u i iz njih izvedena pravila tržišnog natjecanja;

SPORAZUMNE da je primjereno ta pravila temeljiti na zakonodavstvu koje je na snazi unutar Zajednice u trenutku potpisivanja ovog Sporazuma;

ŽELEĆI spriječiti, uz potpuno poštovanje neovisnosti sudova, različita tumačenja i postići što je više moguće ujednačeno tumačenje odredaba ovog Sporazuma i odgovarajućih odredaba prava Zajednice koje su u znatnoj mjeri ponovljene u ovom Sporazumu,

SPORAZUMJELE SU SE:

POGLAVLJE 1.

Ciljevi

Članak 1.

1. Ovim se Sporazumom ugovornim strankama određuju pravila u području civilnog zrakoplovstva. Ove odredbe ne dovode u pitanje odredbe sadržane u Ugovoru o EZ-u, a posebno postojeće nadležnosti Zajednice u skladu s pravilima o tržišnom natjecanju i uredbama o primjeni takvih pravila, kao i u skladu s relevantnim zakonodavstvom Zajednice navedenim u Prilogu ovom Sporazumu.

2. U tu svrhu, odredbe utvrđene u ovom Sporazumu, kao i u uredbama i direktivama određenim u Prilogu, primjenjuju se pod uvjetom određenim dalje u tekstu. U mjeri u kojoj su u svojoj biti jednake odgovarajućim pravilima Ugovora o EZ-u i aktima donesenima u primjeni toga Ugovora, te se odredbe, pri njihovoj provedbi i primjeni, tumače u skladu s mjerodavnim presudama i odlukama Suda i Komisije

▼B

Europskih zajednica donesenim prije dana potpisivanja ovog Sporazuma. Presude i odluke donesene nakon dana potpisivanja ovog Sporazuma dostavljaju se Švicarskoj. Na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, implikacije takvih potonjih presuda i odluka određuje Zajednički odbor s ciljem osiguranja pravilne provedbe ovog Sporazuma.

Članak 2.

Odredbe ovog Sporazuma i njegovog Priloga primjenjuju se u mjeri u kojoj se odnose na zračni promet odnosno pitanja izravno vezana uz zračni promet, kao što je navedeno u Prilogu ovom Sporazumu.

POGLAVLJE 2.

Opće odredbe*Članak 3.*

U okviru ovog Sporazuma i ne dovodeći u pitanje bilo koje u njemu sadržane posebne odredbe, zabranjuje se svaka diskriminacija na temelju državljanstva.

Članak 4.

U okviru ovog Sporazuma i ne dovodeći u pitanje odredbe Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu, ne postoje ograničenja slobode poslovnog nastana državljana države članice EZ-a ili Švicarske na državnom području neke od tih država. Ovo se također primjenjuje kad državljani neke države članice EZ-a ili Švicarske s poslovnim nastanom na državnom području neke od tih država osnivaju zastupništva, podružnice i društva kćeri. Sloboda poslovnog nastana uključuje pravo poduzimanja i provođenja aktivnosti samozaposlenih osoba te osnivanja i upravljanja poduzećima, posebno trgovačkim društvima u smislu članka 5. stavka 2., pod uvjetima utvrđenim za vlastite državljane pravom države u kojoj se takav nastan izvršava.

Članak 5.

1. U okviru ovog Sporazuma prema trgovačkim društvima osnovanim u skladu s pravom države članice EZ-a ili Švicarske i s registriranim sjedištem, središnjom upravom ili glavnim mjestom poslovanja unutar Zajednice ili Švicarske postupa se na jednaki način kao i s fizičkim osobama koje su državljani država članica EZ-a ili Švicarske.

2. „Trgovačka društva” znači trgovačka društva osnovana u skladu s građanskim ili trgovačkim pravom, uključujući zadruge i ostale pravne osobe uređene javnim ili privatnim pravom, osim onih koje su neprofitne.

Članak 6.

Članci 4. i 5. ne primjenjuju se, u pogledu ugovorne stranke, na aktivnosti koje su u toj ugovornoj stranci povezane, čak i povremeno, s izvršavanjem službenih ovlasti.

▼B*Članak 7.*

Članci 4. i 5. i mjere poduzete u skladu s njima ne dovode u pitanje primjenjivost odredaba utvrđenih zakonom ili drugim propisima koji predviđaju poseban tretman stranih državljana na temelju javnog poretkta, javne sigurnosti ili javnog zdravstva.

Članak 8.

1. Sljedeće je zabranjeno kao nespojivo s ovim Sporazumom: svi sporazumi između poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađena djelovanja koji mogu utjecati na trgovinu između ugovornih stranaka i čiji je cilj ili posljedica sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja unutar područja obuhvaćenog ovim Sporazumom, a posebno oni kojima se:

- (a) izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti;
- (b) ograničava ili nadzire proizvodnja, tržišta, tehnički razvoj ili ulaganje;
- (c) obavlja podjela tržišta ili izvora nabave;
- (d) primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim trgovinskim partnerima čime ih se stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- (e) uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem drugih stranaka dodatnih obveza koje po svojoj prirodi ili prema običajima u trgovini nisu ni u kakvoj vezi s predmetom tih ugovora.

2. Svi sporazumi odnosno odluke, zabranjeni u skladu s ovim člankom, automatski su ništavi.

3. Odredbe stavka 1. mogu se, međutim, proglasiti neprimjenjivima u slučaju:

- svakog sporazuma odnosno kategorije sporazuma između poduzetnika,
- svake odluke odnosno kategorije odluka udruženja poduzetnika,
- svakog usklađenog djelovanja odnosno kategorije usklađenih djelovanja,

koji doprinose unapređenju proizvodnje ili distribucije robe odnosno promicanju tehničkog ili gospodarskog razvoja, pri čemu omogućuju potrošačima pravedan udio dobivene koristi, te kojima se ne:

- (a) nameću dotičnim poduzetnicima ograničenja koja nisu neophodna za postizanje navedenih ciljeva;
- (b) pruža takvim poduzetnicima mogućnost isključivanja konkurencije s tržišta s obzirom na znatan dio predmetnih proizvoda.

Članak 9.

Svaka zlorporaba vladajućeg položaja jednog ili više poduzetnika na području obuhvaćenom ovim Sporazumom ili njegovom znatnom dijelu zabranjuje se kao nespojiva s ovim Sporazumom u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između ugovornih stranaka.

▼B

Takva se zlorporaba može posebno odnositi na:

- (a) izravno ili neizravno nametanje nepoštenih kupovnih ili prodajnih cijena ili drugih nepoštenih trgovinskih uvjeta;
- (b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača;
- (c) primjenu nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim trgovinskim partnerima, čime ih se stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- (d) uvjetovanje sklapanja ugovorâ prihvaćanjem drugih stranaka dodatnih obveza, koje po svojoj prirodi ili prema običajima u trgovini nisu ni u kakvoj vezi s predmetom tih ugovora.

Članak 10.

Svi sporazumi, odluke i usklađena djelovanja, čiji je cilj ili posljedica sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja kao i zlorporabe vladajućeg položaja koji mogu utjecati na trgovinu unutar Švicarske, podliježu švicarskom pravu i ostaju pod nadležnošću švicarskih tijela.

Članak 11.

1. Institucije Zajednice primjenjuju odredbe članka 8. i 9. i nadziru koncentracije između poduzetnika u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, kako je određeno u Prilogu ovom Sporazumu, uzimajući u obzir potrebu bliske suradnje između institucija Zajednice i švicarskih tijela.

2. Švicarska tijela odlučuju u skladu s odredbama članka 8. i 9. o prihvatljivosti svih sporazuma, odluka i usklađenih djelovanja, kao i zlorporaba vladajućeg položaja koja se odnose na prometne pravce između Švicarske i trećih zemalja.

Članak 12.

1. U slučaju javnih poduzeća i poduzeća kojima države članice EZ-a ili Švicarska daju posebna ili isključiva prava, ugovorne stranke osiguravaju se ne donosi niti održava na snazi ni jedna mjera u suprotnosti s pravilima sadržanima u ovom Sporazumu.

2. Poduzeća kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa ili koja su po svojoj naravi monopoli koji ostvaruju prihod podliježu pravilima sadržanima u ovom Sporazumu, a posebno pravilima o tržišnom natjecanju, u mjeri u kojoj primjena takvih pravila ne sprečava, pravno ili stvarno, obavljanje posebnih zadaća koje su im povjerene. Razvoj trgovine ne smije se utjecati u mjeri u kojoj bi to bilo protivno interesima ugovornih stranaka.

Članak 13.

1. Osim ako je drukčije predviđeno ovim Sporazumom, svaka potpora koju odobri Švicarska ili država članica EZ-a odnosno koja je odobrena putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koji narušava ili

▼B

prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja dajući prednost određenim poduzetnicima ili proizvodnji određenih proizvoda nespojiva je s ovim Sporazumom, u mjeri u kojoj utječe na trgovinu između ugovornih stranaka.

2. Sljedeće je u skladu s ovim Sporazumom:

- (a) potpora socijalnog karaktera koja se dodjeljuje pojedinim potrošačima, pod uvjetom da se takva pomoć dodjeljuje bez diskriminacije u odnosu na podrijetlo predmetnih proizvoda;
- (b) potpora za otklanjanje štete nastale zbog prirodnih nepogoda ili izvanrednih okolnosti.

3. Sljedeće se može smatrati sukladnim ovom Sporazumu:

- (a) potpora za promicanje gospodarskog razvoja na područjima na kojima je životni standard neuobičajeno nizak ili na kojima postoji velika podzaposlenost;
- (b) potpora za promicanje izvršenja važnog projekta od zajedničkog europskog interesa ili za otklanjanje ozbiljnog poremećaja u gospodarstvu ugovorne stranke;
- (c) potpora za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, u slučaju kada takva potpora ne utječe negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj je to suprotno zajedničkom interesu.

Članak 14.

Komisija i švicarska tijela neprestano nadziru pitanja na koja se upućuje u članku 12., kao i sve sustave potpora koji postoje u državama članicama EZ-a odnosno Švicarskoj. Svaka ugovorna stranka osigurava da je druga ugovorna stranka obaviještena o svim postupcima pokrenutima kako bi se zajamčilo poštovanje pravila članaka 12. i 13. te, ako je potrebno, može dostaviti očitovanja prije donošenja bilo koje konačne odluke. Na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, Zajednički odbor raspravlja o svim odgovarajućim mjerama koje zahtjeva svrha i provedba ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 3.

Prometna prava

Članak 15.

1. Podložno odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2408/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu:

- zračnim prijevoznicima Zajednice i Švicarske dodjeljuju se prometna prava između bilo koje točke u Švicarskoj i bilo koje točke u Zajednici,
- dvije godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, švicarskim zračnim prijevoznicima dodjeljuju se prometna prava između točaka u različitim državama članicama EZ-a.

2. U smislu stavka 1.:

▼B

- zračni prijevoznik Zajednice znači zračni prijevoznik koji glavno mjesto poslovanja i svoje registrirano sjedište, ako postoji, ima u Zajednici i koji je ovlašten u skladu s odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu,
- švicarski zračni prijevoznik znači zračni prijevoznik koji glavno mjesto poslovanja i svoje registrirano sjedište, ako postoji, ima u Švicarskoj i koji je ovlašten u skladu s odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92, kako je sadržana u Prilogu ovom Sporazumu.

3. Ugovorne stranke započinju pregovore o mogućem proširenju područja primjene ovog članka kako bi se obuhvatila prometna prava između točaka unutar Švicarske i između točaka unutar država članica EZ-a pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 16.

Odredbe ovog Poglavlja zamjenjuju odgovarajuće odredbe postojećih bilateralnih dogovora između Švicarske i država članica EZ-a. Međutim, postojeća prometna prava koja potječu iz tih bilateralnih dogovora i koja nisu obuhvaćena člankom 15. mogu se i dalje ostvarivati, pod uvjetom da nema diskriminacije na temelju državljanstva, niti narušavanja tržišnog natjecanja.

POGLAVLJE 4.

Provedba Sporazuma*Članak 17.*

Ugovorne stranke poduzimaju sve odgovarajuće mjere, opće ili posebne, kako bi osigurale ispunjavanje obveza koje proizlaze iz ovog Sporazuma te se suzdržavaju od svake mjere koja bi ugrozila ostvarenje ciljeva ovog Sporazuma.

Članak 18.

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. i odredbe poglavlja 2., svaka je ugovorna stranka na svome području odgovorna za ispravnu provedbu ovog Sporazuma, a posebno uredbi i direktiva navedenih u Prilogu.

2. U slučajevima koji mogu utjecati na zračni prijevoz koji se odobrava u skladu s poglavljem 3., institucije Zajednice imaju ovlasti koje su im dodijeljene u skladu s odredbama uredaba i direktiva čija je primjena izričito potvrđena u Prilogu. Međutim, u slučajevima kada je Švicarska poduzela ili namjerava poduzeti mjere okolišne naravi u skladu s člankom 8. stavkom 2. odnosno člankom 9. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2408/92, Zajednički odbor na zahtjev jedne od ugovornih stranaka odlučuje jesu li te mjere u skladu s ovim Sporazumom.

▼B

3. Svako provedbeno djelovanje sukladno stavcima 1. i 2. provodi se u skladu sa člankom 19.

Članak 19.

1. Svaka ugovorna stranka daje drugoj ugovornoj stranci sve potrebne informacije i pomoć u slučaju istrage mogućih povreda, koju ta druga ugovorna stranka provodi u skladu s vlastitim nadležnostima, kako je predviđeno u ovom Sporazumu.

2. Kadgod institucije Zajednice postupaju u skladu s ovlastima koje su im dodijeljene ovim Sporazumom u pitanjima koja su od interesa za Švicarsku i koja se odnose na švicarska tijela odnosno švicarska poduzeća, švicarska se tijela obavješćuju u potpunosti i daje im se mogućnost da se očituju prije donošenja konačne odluke.

Članak 20.

Sva pitanja o valjanosti odluka institucija Zajednice koje su donesene na temelju njihovih nadležnosti u skladu s ovim Sporazumom su u isključivoj nadležnosti Suda Europskih zajednica.

POGLAVLJE 5.

Zajednički odbor*Članak 21.*

1. Ovime se osniva odbor sastavljen od predstavnika ugovornih stranaka, koji se naziva „Odbor Zajednice i Švicarske za zračni promet” (dalje u tekstu „Zajednički odbor”), koji je odgovoran za upravljanje ovim Sporazumom i osigurava njegovu pravilnu provedbu. U tu svrhu on daje preporuke i donosi odluke u slučajevima predviđenima u ovom Sporazumu. Odluke Zajedničkog odbora ugovorne stranke provode u skladu s vlastitim pravilima. Zajednički odbor postupa međusobnim sporazumom.

2. S ciljem pravilne provedbe ovog Sporazuma ugovorne stranke razmjenjuju informacije i na zahtjev jedne od ugovornih stranaka održavaju savjetovanja u okviru Zajedničkog odbora.

3. Zajednički odbor odlukom donosi svoj poslovnik koji, između ostalih odredbi, uključuju postupke sazivanja sastanaka, imenovanja predsjednika i utvrđivanja njegovih nadležnosti.

4. Zajednički odbor sastaje se kako i kada je to potrebno, a najmanje jednom godišnje. Bilo koja ugovorna stranka može zatražiti sazivanje sastanka.

5. Zajednički odbor može odlučiti uspostaviti bilo koji radnu skupinu koje mu može pomagati u izvršavanju njegovih dužnosti.

Članak 22.

1. Odluka Zajedničkog odbora obvezujuća je za ugovorne stranke.

▼B

2. Ako, prema stavu jedne od ugovornih stranaka, druga ugovorna stranka ne provodi ispravno odluku Zajedničkog odbora, prva stranka može zatražiti da pitanje raspravi Zajednički odbor. Ako Zajednički odbor ne može riješiti pitanje u roku od dva mjeseca od njegovog upućivanja, ugovorna stranka može poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere u skladu s člankom 31. na razdoblje ne dulje od 6 mjeseci.

3. Odluke Zajedničkog odbora objavljuju se u Službenom listu Europskih zajednica i Službenom zborniku švicarskog saveznog prava. Svaka odluka navodi datum njezine provedbe u ugovornoj stranci i sve druge informacije koje se mogu odnositi na gospodarske subjekte. Odluke se, ako je potrebno, podnose na ratifikaciju ili odobrenje ugovornih stranaka u skladu s njihovim vlastitim postupcima.

4. Ugovorne stranke obavješćuju jedna drugu o dovršetku te formalnosti. Ako nakon isteka razdoblja od dvanaest mjeseci od donošenja odluke na Zajedničkom odboru nije došlo do takvog obavješćivanja, stavak 5. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., ako Zajednički odbor ne donese odluku o pitanju koje mu je upućeno u roku od šest mjeseci od datuma upućivanja, ugovorne stranke mogu poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere prema članku 31. na razdoblje ne dulje od šest mjeseci.

6. U pogledu zakonodavstva obuhvaćenog člankom 23. koje je doneseno između potpisivanja ovog Sporazuma i njegovog stupanja na snagu i o kojem je druga ugovorna stranka obaviještena, datumom upućivanja iz stavka 5. smatra se datum na koji su informacije primljene. Datum na koji Zajednički odbor donese odluku ne smije biti raniji od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 6.

Novo zakonodavstvo

Članak 23.

1. Sporazum ne dovodi u pitanje pravo svake ugovorne stranke, podložno poštivanju načela nediskriminacije i određaba ovog Sporazuma, da jednostrano izmijeni svoje zakonodavstvo u pogledu točaka uređenih ovim Sporazumom.

2. Čim jedna ugovorna stranka sastavlja nacrt novog zakonodavstva, ona neslužbeno traži savjet stručnjaka druge ugovorne stranke. Tijekom razdoblja koje prethodi službenom donošenju novog zakonodavstva, ugovorne stranke međusobno se obavješćuju i savjetuju što je moguće bliže. Na zahtjev jedne ugovorne stranke, prethodna razmjena mišljenja može se održati u okviru Zajedničkog odbora.

3. Čim ugovorna stranka donese izmjene svog zakonodavstva, ona o tome obavješćuje drugu ugovornu stranku najkasnije osam dana od objave u Službenom listu *Europskih zajednica ili Službenom zborniku švicarskog saveznog prava*. Na zahtjev jedne ugovorne stranke Zajednički odbor održava razmjenu mišljenja o posljedicama takve izmjene za pravilno funkcioniranje ovog Sporazuma u roku od najkasnije šest tjedana od zahtjeva.

▼B

4. Zajednički odbor:

- ili donosi odluku o revidiranju Priloga odnosno, ako je potrebno, predlaže revidiranje odredaba ovog Sporazuma kako bi se u njega uključile, ako je potrebno na temelju uzajamnosti, izmjene predmetnog zakonodavstva,
- ili donosi odluku s učinkom da se izmjene predmetnog zakonodavstva smatraju u skladu s pravilnim funkcioniranjem ovog Sporazuma,
- ili donosi neku drugu mjeru radi zaštite ispravnog funkcioniranja ovog Sporazuma.

POGLAVLJE 7.

Treće zemlje i međunarodne organizacije*Članak 24.*

Ugovorne stranke se pravovremeno, na zahtjev jedne od ugovornih stranaka, međusobno savjetuju u skladu s postupcima utvrđenim u člancima 25., 26. i 27.:

- (a) o pitanjima zračnog prometa koja se rješavaju u međunarodnim organizacijama; i
- (b) o različitim aspektima mogućih razvoja odnosa između ugovornih stranaka i trećih zemalja u zračnom prometu, kao i o funkcioniranju važnih elemenata bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih u tom području.

Savjetovanja se održavaju u roku od jednog mjeseca od zahtjeva odnosno čim je to moguće u žurnim slučajevima.

Članak 25.

1. Glavni ciljevi savjetovanja predviđenih u članku 24. točki (a) su:

- (a) zajednički utvrditi ukazuju li pitanja na probleme od zajedničkog interesa; i
- (b) ovisno o prirodi takvih problema:
 - zajednički razmotriti treba li koordinirati djelovanje ugovornih stranaka u okviru predmetnih međunarodnih organizacija, odnosno
 - zajednički razmotriti sve ostale pristupe koji bi mogli biti primjereni.

2. Što je prije moguće ugovorne stranke razmjenjuju sve informacije važne za ciljeve opisane u stavku 1.

Članak 26.

1. Glavni ciljevi savjetovanja predviđenih u članku 24. točki (b) jesu ispitati mjerodavna pitanja i razmotriti sve pristupe koji bi mogli biti primjereni.

▼B

2. U smislu savjetovanja iz stavka 1. svaka ugovorna stranka obavješćuje drugu ugovornu stranku o mogućim razvojemima u području zračnog prometa i o provedbi bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sklopljenih u tom području.

Članak 27.

1. Savjetovanja predviđena člancima 24., 25. i 26. održavaju se u okviru Zajedničkog odbora.

2. Ako bi sporazum između jedne ugovorne stranke i treće zemlje ili međunarodne organizacije negativno utjecao na interese druge ugovorne stranke, potonja može, neovisno o odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2408/92, kako je uključena u Prilogu ovom Sporazumu, poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere u području pristupa tržištu kako bi zadržala ravnotežu ovog Sporazuma. Takve se mjere, međutim, mogu donijeti tek nakon održavanja savjetovanja o tom pitanju u okviru Zajedničkog odbora.

POGLAVLJE 8.

Završne odredbe*Članak 28.*

Predstavnici, stručnjaci i ostali službenici ugovornih stranaka ne smiju, čak i nakon prestanka njihovih dužnosti, otkrivati informacije dobivene u okviru ovog Sporazuma, koje su obuhvaćene obvezom profesionalne tajne.

Članak 29.

Svaka ugovorna stranka može iznijeti sporni predmet koji se tiče tumačenja ili primjene ovog Sporazuma pred Zajednički odbor. Potonji nastoji riješiti spor. Zajedničkom odboru se dostavljaju sve informacije koje se mogu iskoristiti kako bi se omogućilo dubinsko ispitivanje situacije, a s ciljem pronalaženja prihvatljivog rješenja. U tu svrhu Zajednički odbor preispituje sve mogućnosti održavanja urednog pravilnog ovog Sporazuma. Odredbe ovog članka ne primjenjuju se na pitanja koja su u isključivoj nadležnosti Suda Europskih zajednica prema članku 20.

Članak 30.

1. Ako jedna od ugovornih stranaka želi revidirati odredbe ovog Sporazuma, o tome obavješćuje Zajednički odbor. Izmjena ovog Sporazuma stupa na snagu nakon dovršenja odgovarajućih internih postupaka.

2. Zajednički odbor može, na prijedlog jedne ugovorne stranke i u skladu s člankom 23., donijeti odluku o preinaci Priloga.

▼B

Članak 31.

Ako se jedna ugovorna stranka odbija pridržavati bilo koje obveze iz ovog Sporazuma, druga ugovorna stranka može, ne dovodeći u pitanje članak 22. te nakon što je dovršila sve ostale primjenjive postupke predviđene u ovom Sporazumu, poduzeti odgovarajuće privremene zaštitne mjere radi održavanja ravnoteže ovog Sporazuma.

Članak 32.

Prilog ovog Sporazuma čini njegov sastavni dio.

Članak 33.

Ne dovodeći u pitanje članak 16., ovaj Sporazum zamjenjuje relevantne odredbe bilateralnih dogovora koji su na snazi između Švicarske, s jedne strane, i država članica EZ-a, s druge strane, u pogledu svih pitanja obuhvaćenih ovim Sporazumom i njegovim Prilogom.

Članak 34.

Ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane, na područja na kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice i pod uvjetima utvrđenima u tom Ugovoru i na državno područje Švicarske, s druge strane.

Članak 35.

1. U slučaju prestanka ovog Sporazuma u skladu s odredbama članka 36. stavka 4., zračni prijevoz koji se obavlja na dan njegovog isteka u skladu s odredbama članka 15. mogu se nastaviti do kraja razdoblja određivanja reda letenja u kojem pada datum isteka.

2. Na prava i obveze koje poduzetnici stječu u skladu s člancima 4. i 5. ovog Sporazuma i pravilima Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92 kako je uključena u Prilogu ovom Sporazumu, ne utječe prestanak važenja ovog Sporazuma u skladu s odredbama članka 36. stavka 4.

Članak 36.

1. Ovaj Sporazum ratificiraju ili potvrđuju ugovorne stranke u skladu s vlastitim postupcima. Stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon posljednje obavijesti o polaganju isprave o ratifikaciji ili odobrenju svih sedam sljedećih sporazuma:

- sporazum o zračnom prometu,
- sporazum o slobodnom kretanju osoba,
- sporazum o prijevozu robe i putnika željeznicom i cestom,
- sporazum o trgovini poljoprivrednim proizvodima,
- sporazum o određenim aspektima javne nabave,
- sporazum o međusobnom priznavanju u vezi s ocjenom sukladnosti,
- sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji.

▼B

2. Ovaj se Sporazum sklapa na početno razdoblje od sedam godina. Obnavlja se na neodređeno vrijeme osim ako Zajednica ili Švicarska drugu ugovornu stranku obavijesti o suprotnom prije isteka početnog razdoblja. Ako se daje takva obavijest, primjenjuje se stavak 4.

3. Zajednica ili Švicarska mogu okončati ovaj Sporazum obavješćivanjem druge ugovorne stranke o svojoj odluci. U slučaju kada se daje takva obavijest, primjenjuje se stavak 4.

4. Sedam sporazuma iz stavka 1. prestaju se primjenjivati šest mjeseci nakon primitka obavijesti o neobnavljanju, kako je navedeno u stavku 2., odnosno o prestanku, kako je navedeno u stavku 3.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zwei Urschriften in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίγραφα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα· καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand and ninety-nine, in two copies in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en deux exemplaires en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in due copie, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig, in tweevoud, in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalil, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

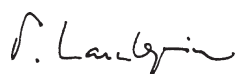
Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne

▼B

Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar

▼ **M28***PRILOG*

Za potrebe ovog Sporazuma:

- Ugovorom iz Lisabona, koji je stupio na snagu 1. prosinca 2009., Europska unija zamjenjuje i nasljeđuje Europsku zajednicu,
- kad god akti navedeni u ovom Prilogu sadržavaju upućivanja na države članice Europske zajednice, koja je zamijenjena Europskom unijom, ili zahtjev za poveznicu s potonjom, za potrebe ovog Sporazuma smatra se da se upućivanja jednako odnose na Švicarsku ili na zahtjev za poveznicu sa Švicarskom,
- upućivanja na uredbe Vijeća (EEZ) br. 2407/92 i (EEZ) br. 2408/92 iz članaka 4., 15., 18., 27. i 35. Sporazuma smatraju se upućivanjima na Uredbu (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća,
- ne dovodeći u pitanje članak 15. ovog Sporazuma, izrazom „zračni prijevoznik Zajednice” u sljedećim direktivama i uredbama Zajednice obuhvaćen je zračni prijevoznik koji ima licenciju i glavno mjesto poslovanja te registrirano sjedište, ako ga ima, u Švicarskoj u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1008/2008. Svako upućivanje na Uredbu Vijeća (EEZ) br. 2407/92 tumači se kao upućivanje na Uredbu (EZ) br. 1008/2008,
- svako upućivanje u sljedećim tekstovima na članke 81. i 82. Ugovora ili na članke 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije tumači se kao upućivanje na članke 8. i 9. ovog Sporazuma.

1. Liberalizacija zrakoplovstva i drugi propisi o civilnom zrakoplovstvu

Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (preinaka), SL L 293, 31.10.2008., str. 3., kako je izmijenjena:

— Uredbom (EU) 2018/1139, SL L 212, 22.8.2018., str. 1.,

— Uredbom (EU) 2020/696, SL L 165, 27.5.2020., str. 1.

Direktiva Vijeća 2000/79/EZ od 27. studenoga 2000. o Europskom sporazumu o organizaciji radnog vremena mobilnog osoblja u civilnom zrakoplovstvu, koji su sklopili Udruga europskih zračnih prijevoznika (AEA), Udruženje europskih radnika u prometu (ETF), Europska udruga osoblja pilotskih kabina (ECA), Udruga europskih regionalnih zračnih prijevoznika (ERA) i Međunarodna udruga zračnih prijevoznika (IACA) (tekst značajan za EGP), SL L 302, 1.12.2000., str. 57.

Direktiva 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena, SL L 299, 18.11.2003., str. 9.

Uredba (EZ) br. 437/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2003. o statističkim podacima u odnosu na prijevoz putnika, tereta i pošte u zračnom prometu, SL L 66, 11.3.2003., str. 1.

▼ **M28**

Uredba Komisije (EZ) br. 1358/2003 od 31. srpnja 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 437/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima u odnosu na prijevoz putnika, tereta i pošte u zračnom prometu i o izmjeni njezinih priloga I. i II., SL L 194, 1.8.2003., str. 9., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 158/2007, SL L 49, 17.2.2007., str. 9.

Uredba (EZ) br. 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o zahtjevima za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem, SL L 138, 30.4.2004., str. 1., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 285/2010, SL L 87, 7.4.2010., str. 19.

Uredba Vijeća (EEZ) br. 95/93 od 18. siječnja 1993. o zajedničkim pravilima za dodjelu slotova u zračnim lukama Zajednice, SL L 14, 22.1.1993., str. 1. (članci od 1. do 12.), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 793/2004, SL L 138, 30.4.2004., str. 50.,

— Uredbom (EU) 2020/459, SL L 99, 31.3.2020., str. 1.

Direktiva 2009/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o naknadama zračnih luka (tekst značajan za EGP), SL L 70, 14.3.2009., str. 11.

Direktiva Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice, SL L 272, 25.10.1996., str. 36.

(članci od 1. do 9., od 11. do 23. i 25.)

Uredba (EZ) br. 80/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2299/89 (tekst značajan za EGP), SL L 35, 4.2.2009., str. 47.

2. Pravila tržišnog natjecanja

Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u (tekst značajan za EGP), SL L 1, 4.1.2003., str. 1. (članci od 1. do 13. i od 15. do 45.)

(U mjeri u kojoj je ta uredba mjerodavna za primjenu ovog Sporazuma. Njezino uključanje ne utječe na podjelu zadataka u skladu s ovim Sporazumom.)

Uredba Komisije (EZ) br. 773/2004 od 7. travnja 2004. o postupcima koje Komisija vodi na temelju članaka 81. i 82. Ugovora o EZ-u (tekst značajan za EGP), SL L 123, 27.4.2004., str. 18., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 1792/2006, SL L 362, 20.12.2006., str. 1.,

— Uredbom Komisije (EZ) br. 622/2008, SL L 171, 1.7.2008., str. 3.

Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (tekst značajan za EGP), SL L 24, 29.1.2004., str. 1.

▼ **M28**

(članci od 1. do 18., članak 19. stavci 1. i 2. i članci od 20. do 23.)

S obzirom na članak 4. stavak 5. Uredbe o koncentracijama, između Europske zajednice i Švicarske primjenjuje se sljedeće:

- (1) u pogledu koncentracije, kako je definirana u članku 3. Uredbe (EZ) br. 139/2004 i koja nije od značaja za cijelu Zajednicu u smislu članka 1. te uredbe te koja se može preispitati prema nacionalnom pravu tržišnog natjecanja najmanje triju država članica EZ-a i Švicarske Konfederacije, osobe ili poduzetnici iz članka 4. stavka 2. te uredbe mogu, prije prijavljivanja nadležnim tijelima, obrazloženim podneskom obavijestiti Komisiju EZ-a da bi koncentraciju trebala ispitati Komisija;
- (2) Europska komisija bez odgode prosljeđuje sve podneske Švicarskoj Konfederaciji u skladu s člankom 4. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 139/2004 i prethodnim stavkom;
- (3) ako Švicarska Konfederacija izrazi protivljenje zahtjevu za upućivanje predmeta, švicarsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje zadržava svoju nadležnost i predmet se ne upućuje iz Švicarske Konfederacije u skladu s ovim stavkom.

S obzirom na rokove iz članka 4. stavaka 4. i 5., članka 9. stavaka 2. i 6. i članka 22. stavka 2. Uredbe o koncentracijama:

- (1) Europska komisija bez odgode šalje Švicarskoj Konfederaciji sve relevantne dokumente u skladu s člankom 4. stavcima 4. i 5., člankom 9. stavcima 2. i 6. i člankom 22. stavkom 2.;
- (2) rokovi iz članka 4. stavaka 4. i 5., članka 9. stavaka 2. i 6. i članka 22. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 139/2004 za Švicarsku Konfederaciju počinju teći kad švicarsko tijelo nadležno za tržišno natjecanje primi relevantne dokumente.

Uredba Komisije (EZ) br. 802/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (tekst značajan za EGP), SL L 133, 30.4.2004., str. 1. (članci od 1. do 24.), kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 1792/2006, SL L 362, 20.12.2006., str. 1.,

— Uredbom Komisije (EZ) br. 1033/2008, SL L 279, 22.10.2008., str. 3.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1269/2013, SL L 336, 14.12.2013., str. 1.

Direktiva Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzeća, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzeća (kodificirana verzija) (tekst značajan za EGP), SL L 318, 17.11.2006., str. 17.

Uredba Vijeća (EZ) br. 487/2009 od 25. svibnja 2009. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na određene kategorije sporazuma i usklađenih praksi u sektoru zračnog prometa (kodificirana verzija) (tekst značajan za EGP), SL L 148, 11.6.2009., str. 1.

▼ M28

3. Sigurnost zračnog prometa

Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91, SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

Agencija i u Švicarskoj uživa ovlasti koje su joj dodijeljene u skladu s odredbama Uredbe.

Komisija i u Švicarskoj uživa ovlasti koje su joj dodijeljene za odluke u skladu s člankom 2. stavcima 6. i 7., člankom 41. stavkom 6., člankom 62. stavkom 5., člankom 67. stavcima 2. i 3., člankom 70. stavkom 4., člankom 71. stavkom 2., člankom 76. stavkom 4., člankom 84. stavkom 1., člankom 85. stavkom 9., člankom 104. stavkom 3. točkom (i), člankom 105. stavkom 1. i člankom 106. stavcima 1. i 6.

Neovisno o horizontalnoj prilagodbi predviđenoj u drugoj alineji Priloga Sporazumu između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu, smatra se da se upućivanja na „države članice” iz odredaba Uredbe (EU) br. 182/2011 navedenih u članku 127. Uredbe (EU) 2018/1139 ne odnose na Švicarsku.

Ništa se u Uredbi ne tumači tako da se na Europsku agenciju za sigurnost zračnog prometa (EASA) prenosi ovlast za postupanje u ime Švicarske u skladu s međunarodnim sporazumima za bilo koje druge svrhe osim za pomoć pri izvršenju njezinih obveza na temelju navedenih sporazuma.

Za potrebe ovog Sporazuma tekst Uredbe sadržava sljedeće prilagodbe:

(a) članak 68. mijenja se kako slijedi:

i. u stavku 1. točki (a) iza riječi „Unije” umeću se riječi „ili Švicarske”;

ii. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Kad god Unija pregovara s trećom zemljom o sklapanju sporazuma u skladu s kojim država članica ili Agencija može izdati certifikate na temelju certifikata koje su izdala zrakoplovna tijela te treće zemlje, nastoji za Švicarsku dobiti ponudu za sličan sporazum s predmetnom trećom zemljom. Švicarska zauzvrat nastoji s trećim zemljama sklopiti sporazume koji odgovaraju sporazumima Unije.”;

(b) u članku 95. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odstupajući od odredaba članka 12. stavka 2. točke (a) Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije, švicarski državljani koji imaju sva prava kao državljani mogu se zaposliti na temelju ugovora s izvršnim direktorom Agencije.”;

▼ **M28**

(c) u članku 96. dodaje se sljedeći stavak:

„Švicarska na Agenciju primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije koji je naveden u Prilogu A ovom Prilogu, u skladu s Dodatkom Prilogu A.”;

(d) u članku 102. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Švicarska u potpunosti sudjeluje u Upravnom odboru i unutar njega ima ista prava i obveze kao države članice Europske unije, osim prava glasa.”;

(e) u članku 120. dodaje se sljedeći stavak:

„13. Švicarska sudjeluje u financijskom doprinosu iz stavka 1. točke (b) u skladu sa sljedećom formulom:

$$S (0,2/100) + S [1 - (a + b) 0,2/100] c/C$$

pri čemu je:

S = dio proračuna Agencije koji nije obuhvaćen naknadama i pristojbama navedenima u stavku 1. točkama (c) i (d)

a = broj pridruženih zemalja

b = broj država članica EU-a

c = doprinos Švicarske proračunu ICAO-a

C = ukupni doprinos država članica EU-a i pridruženih zemalja proračunu ICAO-a.”;

(f) u članku 122. dodaje se sljedeći stavak:

„6. Odredbe koje se odnose na financijski nadzor koji Unija provodi u Švicarskoj u pogledu sudionika u aktivnostima Agencije utvrđene su u Prilogu B ovom Prilogu.”;

(g) Prilog I. Uredbi proširuje se kako bi uključivao sljedeće zrakoplove kao proizvode obuhvaćene člankom 3. stavkom 1. točkom (a) Uredbe Komisije (EU) br. 748/2012 ⁽¹⁾:

A/c – [HB-JES] – zrakoplov tipa Gulfstream G-V

A/c – [HB-ZDF] – zrakoplov tipa MD900;

(h) u članku 132. stavku 1. upućivanje na Uredbu (EU) 2016/679 smatra se, kad je riječ o Švicarskoj, upućivanjem na relevantno nacionalno zakonodavstvo;

(i) članak 140. stavak 6. ne primjenjuje se na Švicarsku.

Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 311, 25.11.2011., str. 1., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 290/2012, SL L 100, 5.4.2012., str. 1.,

— Uredbom Komisije (EU) br. 70/2014, SL L 23, 28.1.2014., str. 25.,

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. kolovoza 2012. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovivosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija (SL L 224, 21.8.2012., str. 1.).

▼ **M28**

- Uredbom Komisije (EU) br. 245/2014, SL L 74, 14.3.2014., str. 33.,
- Uredbom Komisije (EU) 2015/445, SL L 74, 18.3.2015., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2016/539, SL L 91, 7.4.2016., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2018/1065, SL L 192, 30.7.2018., str. 21.,
- Uredbom Komisije (EU) 2018/1119, SL L 204, 13.8.2018., str. 13.,
- Uredbom Komisije (EU) 2018/1974, SL L 326, 20.12.2018., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2019/27, SL L 8, 10.1.2019., str. 1.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/430, SL L 75, 19.3.2019., str. 66.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1747, SL L 268, 22.10.2019., str. 23.

Uredba (EU) 2019/1747 primjenjuje se u Švicarskoj od 8. travnja 2020.,

- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/359, SL L 67, 5.3.2020., str. 82.

Uredba (EU) 2020/359 primjenjuje se u Švicarskoj od 8. travnja 2020. osim ako je drukčije predviđeno njezinim člankom 2. stavcima 3. i 4.

Uredba Vijeća (EEZ) br. 3922/91 od 16. prosinca 1991. o usklađivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u području civilnog zrakoplovstva, SL L 373, 31.12.1991., str. 4. (članci od 1. do 3., članak 4. stavak 2., članci od 5. do 11. i članak 13.), kako je izmijenjena:

- Uredbom (EZ) br. 1899/2006, SL L 377, 27.12.2006., str. 1.,
- Uredbom (EZ) br. 1900/2006, SL L 377, 27.12.2006., str. 176.,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 8/2008, SL L 10, 12.1.2008., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 859/2008, SL L 254, 20.9.2008., str. 1.

U skladu s člankom 139. Uredbe (EU) 2018/1139 Uredba (EEZ) br. 3922/91 stavlja se izvan snage od datuma početka primjene detaljnih pravila donesenih na temelju članka 32. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2018/1139 o zahtjevima u vezi s ograničenjima vremena provedenog na letu i na dužnosti te zahtjevima u vezi s odmorom članova posade zrakoplova zračnog taksija, hitne medicinske službe i operacija komercijalnog zračnog prijevoza aviona s jednim pilotom.

Uredba (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (tekst značajan za EGP), SL L 295, 12.11.2010., str. 35., kako je izmijenjena:

▼ **M28**

— Uredbom (EU) br. 376/2014, SL L 122, 24.4.2014., str. 18.,

— Uredbom (EU) 2018/1139, SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

Uredba Komisije (EZ) br. 104/2004 od 22. siječnja 2004. o utvrđivanju pravila o organizaciji i sastavu žalbenog odbora Europske agencije za sigurnost zračnog prometa, SL L 16, 23.1.2004., str. 20.

Uredba (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2005. o uspostavi liste Zajednice koji sadrži zračne prijevoznike na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice, o informiranju putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji obavlja let i stavljanju izvan snage članka 9. Direktive 2004/36/EZ (tekst značajan za EGP), SL L 344, 27.12.2005., str. 15., kako je izmijenjena:

— Uredbom (EU) 2018/1139, SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

Uredba Komisije (EZ) br. 473/2006 od 22. ožujka 2006. o utvrđivanju provedbenih pravila za popis Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (tekst značajan za EGP), SL L 84, 23.3.2006., str. 8.

Uredba Komisije (EZ) br. 474/2006 od 22. ožujka 2006. o uspostavi popisa Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 84, 23.3.2006., str. 14., kako je zadnje izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/2105, SL L 318, 10.12.2019., str. 79.

Uredba Komisije (EU) br. 1332/2011 od 16. prosinca 2011. o zahtjevima uporabe zajedničkoga zračnog prostora i operativnim procedurama za izbjegavanje sudara u zraku (tekst značajan za EGP), SL L 336, 20.12.2011., str. 20., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2016/583, SL L 101, 16.4.2016., str. 7.

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 646/2012 od 16. srpnja 2012. o propisivanju detaljnih pravila o globama i periodičnim novčanim kaznama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (tekst značajan za EGP), SL L 187, 17.7.2012., str. 29.

Uredba Komisije (EU) br. 748/2012 od 3. kolovoza 2012. o utvrđivanju provedbenih pravila za certifikaciju plovidbenosti i ekološku certifikaciju zrakoplova i s njima povezanih proizvoda, dijelova i uređaja te za certifikaciju projektnih i proizvodnih organizacija, SL L 224, 21.8.2012., str. 1., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 7/2013, SL L 4, 9.1.2013., str. 36.,

— Uredbom Komisije (EU) br. 69/2014, SL L 23, 28.1.2014., str. 12.,

▼ **M28**

- Uredbom Komisije (EU) 2015/1039, SL L 167, 1.7.2015., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2016/5, SL L 3, 6.1.2016., str. 3.,
- Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/897, SL L 144, 3.6.2019., str. 1.

Uredba Komisije (EU) br. 965/2012 od 5. listopada 2012. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka vezano za letačke operacije u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 296, 25.10.2012., str. 1., kako je izmijenjena:

- Uredbom Komisije (EU) br. 800/2013, SL L 227, 24.8.2013., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) br. 71/2014, SL L 23, 28.1.2014., str. 27.,
- Uredbom Komisije (EU) br. 83/2014, SL L 28, 31.1.2014., str. 17.,
- Uredbom Komisije (EU) br. 379/2014, SL L 123, 24.4.2014., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2015/140, SL L 24, 30.1.2015., str. 5.,
- Uredbom Komisije (EU) 2015/1329, SL L 206, 1.8.2015., str. 21.,
- Uredbom Komisije (EU) 2015/640, SL L 106, 24.4.2015., str. 18.,
- Uredbom Komisije (EU) 2015/2338, SL L 330, 16.12.2015., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2016/1199, SL L 198, 23.7.2016., str. 13.,
- Uredbom Komisije (EU) 2017/363, SL L 55, 2.3.2017., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2018/394, SL L 71, 14.3.2018., str. 1.,
- Uredbom Komisije (EU) 2018/1042, SL L 188, 25.7.2018., str. 3., uz iznimku novog članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) br. 965/2012, kako je predviđeno člankom 1. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1042

(ako Komisija provedbenom uredbom izmijeni bilo koji datum iz članka 2. Uredbe Komisije (EU) 2018/1042, Švicarska će primjenjivati izmijenjene datume na dan početka njihove primjene u Europskoj uniji),

- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/1975, SL L 326, 20.12.2018., str. 53.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1387, SL L 229, 5.9.2019., str. 1.

(ako Komisija provedbenom uredbom izmijeni bilo koji datum iz članka 2. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1387, Švicarska će primjenjivati izmijenjene datume na dan početka njihove primjene u Europskoj uniji),

▼ **M28**

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1384, SL L 228, 4.9.2019., str. 106.

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 628/2013 od 28. lipnja 2013. o metodama rada Europske agencije za sigurnost zračnog prometa prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora u području standardizacije i praćenju primjene pravila Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 736/2006 (tekst značajan za EGP), SL L 179, 29.6.2013., str. 46.

Uredba Komisije (EU) br. 139/2014 od 12. veljače 2014. o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s aerodromima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (tekst značajan za EGP), SL L 44, 14.2.2014., str. 1., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2017/161, SL L 27, 1.2.2017., str. 99.,

— Uredbom Komisije (EU) 2018/401, SL L 72, 15.3.2018., str. 17.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2153 od 16. prosinca 2019. o pristojbama i naknadama koje naplaćuje Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 319/2014, SL L 327, 17.12.2019., str. 36.

Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (tekst značajan za EGP), SL L 122, 24.4.2014., str. 18., kako je izmijenjena:

— Uredbom (EU) 2018/1139, SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

Uredba Komisije (EU) br. 452/2014 od 29. travnja 2014. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama operatora iz trećih zemalja u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (tekst značajan za EGP), SL L 133, 6.5.2014., str. 12., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2016/1158, SL L 192, 16.7.2016., str. 21.

Uredba Komisije (EU) br. 1321/2014 od 26. studenoga 2014. o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i aeronautičkih proizvoda, dijelova i uređaja te o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u te poslove (tekst značajan za EGP), SL L 362, 17.12.2014., str. 1., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2015/1088, SL L 176, 7.7.2015., str. 4.,

— Uredbom Komisije (EU) 2015/1536, SL L 241, 17.9.2015., str. 16.,

— Uredbom Komisije (EU) 2017/334, SL L 50, 28.2.2017., str. 13.,

— Uredbom Komisije (EU) 2018/1142, SL L 207, 16.8.2018., str. 2.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1383, SL L 228, 4.9.2019., str. 1.,

▼ **M28**

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1384, SL L 228, 4.9.2019., str. 106.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/270, SL L 56, 27.2.2020., str. 20.

Uredba Komisije (EU) 2015/340 od 20. veljače 2015. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka koji se odnose na dozvole i certifikate kontrolora zračnog prometa u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 923/2012 i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 805/2011 (tekst značajan za EGP), SL L 63, 6.3.2015., str. 1.

Uredba Komisije (EU) 2015/640 od 23. travnja 2015. o dodatnim specifikacijama u pogledu plovidbenosti za određenu vrstu operacija i o izmjeni Uredbe (EU) br. 965/2012, SL L 106, 24.4.2015., str. 18., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/133, SL L 25, 29.1.2019., str. 14.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1018 od 29. lipnja 2015. o utvrđivanju popisa u kojem se klasificiraju događaji u civilnom zrakoplovstvu koje treba obvezno prijaviti u skladu s Uredbom (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (tekst značajan za EGP), SL L 163, 30.6.2015., str. 1.

Odluka Komisije (EU) 2016/2357 od 19. prosinca 2016. o nepostojanju stvarne usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i njezinim provedbenim propisima u pogledu potvrda koje je izdala Helenska akademija za osposobljavanje u području zrakoplovstva (HATA) i dozvola iz dijela 66. koje su izdane na temelju tih potvrda (priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 8645), SL L 348, 21.12.2016., str. 72.

Uredba Komisije (EU) 2018/395 od 13. ožujka 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za upravljanje balonima i izdavanje dozvola članovima letачke posade za balone u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 71, 14.3.2018., str. 10., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/357, SL L 67, 5.3.2020., str. 34.

Uredba (EU) 2020/357 primjenjuje se u Švicarskoj od 8. travnja 2020.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1976 od 14. prosinca 2018. o utvrđivanju detaljnih pravila za operacije jedrilica i izdavanje dozvola članovima letачke posade za jedrilice u skladu s Uredbom (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 326, 20.12.2018., str. 64., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/358, SL L 67, 5.3.2020., str. 57.

Uredba (EU) 2020/358 primjenjuje se u Švicarskoj od 8. travnja 2020.

▼ **M28**

Uredba (EU) 2019/494 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2019. o određenim aspektima sigurnosti zračnog prometa s obzirom na povlačenje Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Unije (tekst značajan za EGP), SL L 85 I, 27.3.2019., str. 11.

Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/1128 od 1. srpnja 2019. o pravima na pristup sigurnosnim preporukama i odgovorima pohranjenima u Europskoj središnjoj bazi podataka i stavljanju izvan snage Odluke 2012/780/EU (tekst značajan za EGP), SL L 177, 2.7.2019., str. 112.

4. **Zaštita zračnog prometa**

Uredba (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o zajedničkim pravilima u području zaštite civilnog zračnog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2320/2002 (tekst značajan za EGP), SL L 97, 9.4.2008., str. 72.

Uredba Komisije (EZ) br. 272/2009 od 2. travnja 2009. o dopunjavanju zajedničkih osnovnih standarda zaštite civilnog zračnog prometa utvrđenih u Prilogu Uredbi (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 91, 3.4.2009., str. 7., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 297/2010, SL L 90, 10.4.2010., str. 1.,

— Uredbom Komisije (EU) br. 720/2011, SL L 193, 23.7.2011., str. 19.,

— Uredbom Komisije (EU) br. 1141/2011, SL L 293, 11.11.2011., str. 22.,

— Uredbom Komisije (EU) br. 245/2013, SL L 77, 20.3.2013., str. 5.

Uredba Komisije (EU) br. 1254/2009 od 18. prosinca 2009. o utvrđivanju mjerila na temelju kojih se državama članicama omogućuje odstupanje od zajedničkih osnovnih standarda zaštite civilnog zračnog prometa i o donošenju alternativnih mjera zaštite (tekst značajan za EGP), SL L 338, 19.12.2009., str. 17., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2016/2096, SL L 326, 1.12.2016., str. 7.

Uredba Komisije (EU) br. 18/2010 od 8. siječnja 2010. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi sa specifikacijama za nacionalne programe kontrole kvalitete u području zaštite civilnog zračnog prometa, SL L 7, 12.1.2010., str. 3.

Uredba Komisije (EU) br. 72/2010 od 26. siječnja 2010. o utvrđivanju postupaka za provođenje inspekcija Komisije u području zaštite zračnog prometa (tekst značajan za EGP), SL L 23, 27.1.2010., str. 1., kako je izmijenjena:

▼ **M28**

- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/472, SL L 85, 1.4.2016., str. 28.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1998 od 5. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda iz područja zaštite zračnog prometa (tekst značajan za EGP), SL L 299, 14.11.2015., str. 1., kako je izmijenjena:

- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/2426, SL L 334, 22.12.2015., str. 5.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/815, SL L 122, 13.5.2017., str. 1.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/55, SL L 10, 13.1.2018., str. 5.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/103, SL L 21, 24.1.2019., str. 13.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/413, SL L 73, 15.3.2019., str. 98.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1583, SL L 246, 26.9.2019., str. 15.,
- Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/111, SL L 21, 27.1.2020., str. 1.

Provedbena odluka Komisije C(2015) 8005 od 16. studenoga 2015. godine o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda o zaštiti zračnog prometa koji sadržavaju informacije iz članka 18. točke (a) Uredbe (EZ) br. 300/2008 (nije objavljeno u SL-u), kako je izmijenjena:

- Provedbenom odlukom Komisije C(2017) 3030,
- Provedbenom odlukom Komisije C(2018) 4857,
- Provedbenom odlukom Komisije C(2019) 132.

5. Upravljanje zračnim prometom

Uredba (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba) (tekst značajan za EGP), SL L 96, 31.3.2004., str. 1., kako je izmijenjena:

- Uredbom (EZ) br. 1070/2009, SL L 300, 14.11.2009., str. 34.

Komisija u Švicarskoj ima prava dodijeljena na temelju članaka 6., 8., 10., 11. i 12.

Članak 10. mijenja se kako slijedi:

u stavku 2. riječi „na razini Zajednice” zamjenjuju se riječima „na razini Zajednice, uključujući Švicarsku”.

▼ **M28**

Neovisno o horizontalnoj prilagodbi na koju se upućuje u drugoj alineji Priloga Sporazumu između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu, smatra se da se upućivanja na „države članice” iz članka 5. Uredbe (EZ) br. 549/2004 ili iz odredaba Odluke 1999/468/EZ navedene u toj odredbi ne odnose na Švicarsku.

Uredba (EZ) br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o pružanju usluga) (tekst značajan za EGP), SL L 96, 31.3.2004., str. 10., kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1070/2009, SL L 300, 14.11.2009., str. 34.

Komisija u odnosu na Švicarsku ima ovlasti koje su joj dodijeljene na temelju članaka 9.a, 9.b, 15., 15.a, 16. i 17.

Za potrebe ovog Sporazuma odredbe Uredbe mijenjaju se kako slijedi:

(a) članak 3. mijenja se kako slijedi:

u stavku 2. iza riječi „Zajednice” umeću se riječi „i Švicarske”;

(b) članak 7. mijenja se kako slijedi:

u stavku 1. iza riječi „Zajednici” umeću se riječi „i Švicarskoj”, a u stavku 6. iza riječi „Zajednice” umeću se riječi „i Švicarske”;

(c) članak 8. mijenja se kako slijedi:

u stavku 1. iza riječi „Zajednici” umeću se riječi „i Švicarskoj”;

(d) članak 10. mijenja se kako slijedi:

u stavku 1. iza riječi „Zajednici” umeću se riječi „i Švicarskoj”;

(e) članak 16. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija svoju odluku upućuje državama članicama i o tome obavještuje davatelja usluga, ako je pravno nadležan.”.

Uredba (EZ) br. 551/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o organizaciji i korištenju zračnog prostora u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o zračnom prostoru) (tekst značajan za EGP), SL L 96, 31.3.2004., str. 20., kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1070/2009, SL L 300, 14.11.2009., str. 34.

Komisija u Švicarskoj ima prava koja su joj dodijeljena na temelju članaka 3.a, 6. i 10.

Uredba (EZ) br. 552/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (Uredba o interoperabilnosti) (tekst značajan za EGP), SL L 96, 31.3.2004., str. 26., kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 1070/2009, SL L 300, 14.11.2009., str. 34.

Komisija u Švicarskoj ima prava koja su joj dodijeljena na temelju članaka 4. i 7. te članka 10. stavka 3.

▼M28

Za potrebe ovog Sporazuma odredbe Uredbe mijenjaju se kako slijedi:

(a) članak 5. mijenja se kako slijedi:

u stavku 2. iza riječi „Zajednici” umeću se riječi „ili Švicarskoj”;

(b) članak 7. mijenja se kako slijedi:

u stavku 4. iza riječi „Zajednici” umeću se riječi „ili Švicarskoj”;

(c) Prilog III. mijenja se kako slijedi:

u odjeljku 3., drugoj i zadnjoj alineji, iza riječi „Zajednici” umeću se riječi „ili Švicarskoj”.

U skladu s člankom 139. Uredbe (EU) 2018/1139 Uredba (EZ) br. 552/2004 stavlja se izvan snage s učinkom od 11. rujna 2018. Međutim, članci 4., 5., 6., 6.a i 7. te uredbe i njezini prilozi III. i IV. i dalje se primjenjuju do datuma početka primjene delegiranih akata iz članka 47. Uredbe (EU) 2018/1139 i u mjeri u kojoj je tim aktima obuhvaćen predmet relevantnih odredaba Uredbe (EZ) br. 552/2004 te u svakom slučaju najkasnije do 12. rujna 2023.

Uredba Komisije (EZ) br. 2150/2005 od 23. prosinca 2005. o utvrđivanju zajedničkih pravila za fleksibilno korištenje zračnog prostora (tekst značajan za EGP), SL L 342, 24.12.2005., str. 20.

Uredba Komisije (EZ) br. 1033/2006 od 4. srpnja 2006. o utvrđivanju zahtjeva o postupcima za planove leta u fazi prije polijetanja za jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 186, 7.7.2006., str. 46., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 923/2012, SL L 281, 13.10.2012., str. 1.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 428/2013, SL L 127, 9.5.2013., str. 23.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/2120, SL L 329, 3.12.2016., str. 70.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/139, SL L 25, 30.1.2018., str. 4.

Uredba Komisije (EZ) br. 1032/2006 od 6. srpnja 2006. o utvrđivanju zahtjeva za automatske sustave za razmjenu podataka o letu u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa (tekst značajan za EGP), SL L 186, 7.7.2006., str. 27., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EZ) br. 30/2009, SL L 13, 17.1.2009., str. 20.

Uredba Vijeća (EZ) br. 219/2007 od 27. veljače 2007. o uspostavljanju zajedničkog poduzeća za razvoj nove generacije Europskog sustava upravljanja zračnim prometom (SESAR), SL L 64, 2.3.2007., str. 1., kako je izmijenjena:

▼ **M28**

— Uredbom Vijeća (EZ) br. 1361/2008, SL L 352, 31.12.2008., str. 12.,

— Uredbom Vijeća (EU) br. 721/2014, SL L 192, 1.7.2014., str. 1.

Uredba Komisije (EZ) br. 633/2007 od 7. lipnja 2007. o utvrđivanju zahtjeva za primjenu protokola za prijenos poruka o letu koji se upotrebljava u svrhu obavješćivanja, koordinacije i prijenosa letova između jedinica kontrole zračnog prometa (tekst značajan za EGP), SL L 146, 8.6.2007., str. 7., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) br. 283/2011, SL L 77, 23.3.2011., str. 23.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/373 od 1. ožujka 2017. o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor, o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 482/2008 i provedbenih uredbi (EU) br. 1034/2011, (EU) br. 1035/2011 i (EU) 2016/1377 te o izmjeni Uredbe (EU) br. 677/2011 (tekst značajan za EGP), SL L 62, 8.3.2017., str. 1.

Uredba Komisije (EZ) br. 29/2009 od 16. siječnja 2009. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s uslugama podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 13, 17.1.2009., str. 3., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/310, SL L 56, 27.2.2015., str. 30.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1170, SL L 183, 9.7.2019., str. 6.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/208, SL L 43, 17.2.2020., str. 72.

Za potrebe ovog Sporazuma tekst Uredbe sadržava sljedeću prilagodbu:

u Prilogu I. dijelu A dodaje se „Switzerland UIR”.

Uredba Komisije (EZ) br. 262/2009 od 30. ožujka 2009. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s usklađenom dodjelom i uporabom Mode S upitnih kodova za jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 84, 31.3.2009., str. 20., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/2345, SL L 348, 21.12.2016., str. 11.

Uredba Komisije (EU) br. 73/2010 od 26. siječnja 2010. o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 23, 27.1.2010., str. 6., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1029/2014, SL L 284, 30.9.2014., str. 9.

Uredba Komisije (EU) br. 255/2010 od 25. ožujka 2010. o utvrđivanju zajedničkih pravila za upravljanje protokom zračnog prometa (tekst značajan za EGP), SL L 80, 26.3.2010., str. 10., kako je izmijenjena:

▼ **M28**

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 923/2012, SL L 281, 13.10.2012., str. 1.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/1006, SL L 165, 23.6.2016., str. 8.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/2159, SL L 304, 21.11.2017., str. 45.

Odluka Komisije C(2010) 5134 od 29. srpnja 2010. o imenovanju tijela za vrednovanje rezultata jedinstvenog europskog neba (nije objavljeno u SL-u).

Uredba Komisije (EU) br. 176/2011 od 24. veljače 2011. o informacijama koje se moraju dostaviti prije uspostavljanja i izmjene funkcionalnog bloka zračnog prostora, SL L 51, 25.2.2011., str. 2.

Odluka Komisije C(2011) 4130 od 7. srpnja 2011. o imenovanju mrežnog upravitelja mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom (ATM) jedinstvenog europskog neba (tekst značajan za EGP) (nije objavljeno u SL-u).

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1206/2011 od 22. studenoga 2011. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s identifikacijom zrakoplova u okviru nadzora za jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 305, 23.11.2011., str. 23.

Za potrebe ovog Sporazuma tekst Provedbene uredbe (EU) br. 1206/2011 sadržava sljedeću prilagodbu:

u Prilogu I. dodaje se „Switzerland UIR”.

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1207/2011 od 22. studenoga 2011. o utvrđivanju zahtjeva u vezi s učinkovitošću i interoperabilnošću nadzora za Jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 305, 23.11.2011., str. 35., kako je izmijenjena:

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1028/2014, SL L 284, 30.9.2014., str. 7.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/386, SL L 59, 7.3.2017., str. 34.

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 923/2012 od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 1035/2011 i uredaba (EZ) br. 1265/2007, (EZ) br. 1794/2006, (EZ) br. 730/2006, (EZ) br. 1033/2006 i (EU) br. 255/2010 (tekst značajan za EGP), SL L 281, 13.10.2012., str. 1., kako je izmijenjena:

— Uredbom Komisije (EU) 2015/340, SL L 63, 6.3.2015., str. 1.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/1185, SL L 196, 21.7.2016., str. 3.

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1079/2012 od 16. studenoga 2012. o utvrđivanju zahtjeva za razmak između govornih kanala za jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 320, 17.11.2012., str. 14., kako je izmijenjena:

▼ **M28**

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 657/2013, SL L 190, 11.7.2013., str. 37.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/2345, SL L 348, 21.12.2016., str. 11.,

— Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/2160, SL L 304, 21.11.2017., str. 47.

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 409/2013 od 3. svibnja 2013. o definiciji zajedničkih projekata, uspostavi upravljanja i utvrđivanju poticaja za potporu provedbi europskoga glavnog plana upravljanja zračnim prometom (tekst značajan za EGP), SL L 123, 4.5.2013., str. 1.

Provedbena uredba Komisije (EU) br. 716/2014 od 27. lipnja 2014. o uspostavljanju Zajedničkog pilot-projekta za potporu provedbe Glavnog plana upravljanja europskim zračnim prometom (tekst značajan za EGP), SL L 190, 28.6.2014., str. 19.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1048 od 18. srpnja 2018. o utvrđivanju zahtjeva uporabe zračnog prostora i operativnih postupaka za navigaciju temeljenu na performansama, SL L 189, 26.7.2018., str. 3.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/123 od 24. siječnja 2019. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom (ATM) i stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 677/2011 (tekst značajan za EGP), SL L 28, 31.1.2019., str. 1.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/317 od 11. veljače 2019. o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba i stavljanju izvan snage provedbenih uredbi (EU) br. 390/2013 i (EU) br. 391/2013 (tekst značajan za EGP), SL L 56, 25.2.2019., str. 1.

Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/709 od 6. svibnja 2019. o imenovanju upravitelja mreže za mrežne funkcije za upravljanje zračnim prometom (ATM) jedinstvenog europskog neba (priopćeno pod brojem dokumenta C(2019) 3228), SL L 120, 8.5.2019., str. 27.

Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/903 od 29. svibnja 2019. kojom se postavljaju ciljevi performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom za treće referentno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2020. i završava 31. prosinca 2024. godine (tekst značajan za EGP), SL L 144, 3.6.2019., str. 49.

Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/2167 od 17. prosinca 2019. o odobravanju strateškog plana mreže za mrežne funkcije upravljanja zračnim prometom jedinstvenog europskog neba za razdoblje 2020.–2029., SL L 328, 18.12.2019., str. 89.

Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/2168 od 17. prosinca 2019. o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora mreže i njihovih zamjenika te članova Europske jedinice za koordinaciju kriznih situacija u zračnom prometu i njihovih zamjenika u pogledu mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom u trećem referentnom razdoblju 2020.–2024., SL L 328, 18.12.2019., str. 90.

▼ **M28**

Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/2012 od 29. studenoga 2019. o izuzećima na temelju članka 14. Uredbe Komisije (EZ) br. 29/2009 o utvrđivanju zahtjeva u vezi s uslugama podatkovnih veza za jedinstveno europsko nebo (tekst značajan za EGP), SL L 312, 3.12.2019., str. 95.

6. Okoliš i buka

Direktiva 2002/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. ožujka 2002. o utvrđivanju pravila i postupaka u vezi s uvođenjem operativnih ograničenja vezanih uz buku u zračnim lukama Zajednice (tekst značajan za EGP) (članci od 1. do 12. i od 14. do 18.), SL L 85, 28.3.2002., str. 40.

(Primjenjuju se izmjene Priloga I. koje proizlaze iz Priloga II. poglavlja 8. (Prometna politika) odjeljka G (Zračni promet) točke 2. Akta o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike i prilagodbe Ugovora na kojima se temelji Europska unija.)

Direktiva Vijeća 89/629/EEZ od 4. prosinca 1989. o ograničavanju emisije buke civilnih dozvučnih mlaznih zrakoplova, SL L 363, 13.12.1989., str. 27.

(članci od 1. do 8.)

Direktiva 2006/93/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uređenju uporabe zrakoplova obuhvaćena dijelom II. poglavljem 3. sveskom 1. Priloga 16. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, drugo izdanje (1988.) (kodificirana verzija) (tekst značajan za EGP), SL L 374, 27.12.2006., str. 1.

7. Zaštita potrošača

Direktiva Vijeća 90/314/EEZ od 13. lipnja 1990. o putovanjima, odmorima i kružnim putovanjima u paket aranžmanima, SL L 158, 23.6.1990., str. 59. (članci od 1. do 10.)

Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, SL L 95, 21.4.1993., str. 29. (članci od 1. do 11.), kako je izmijenjena:

— Direktivom 2011/83/EU, SL L 304, 22.11.2011., str. 64.

Uredba Vijeća (EZ) br. 2027/97 od 9. listopada 1997. o odgovornosti zračnih prijevoznika u pogledu zračnog prijevoza putnika i njihove prtljage, SL L 285, 17.10.1997., str. 1. (članci od 1. do 8.), kako je izmijenjena:

— Uredbom (EZ) br. 889/2002, SL L 140, 30.5.2002., str. 2.

Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (tekst značajan za EGP), SL L 46, 17.2.2004., str. 1.

▼M28

(članci od 1. do 18.)

Uredba (EZ) br. 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu (tekst značajan za EGP), SL L 204, 26.7.2006., str. 1.

8. Razno

Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (tekst značajan za EGP), SL L 283, 31.10.2003., str. 51.

(članak 14. stavak 1. točka (b) i članak 14. stavak 2.)

9. Prilozi

A: Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije

B: Odredbe o financijskom nadzoru koji Europska unija provodi u pogledu švicarskih sudionika u aktivnostima EASA-e

▼ **M28***PRILOG A***Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije**

VISOKE UGOVORNE STRANKE,

UZIMAJUĆI U OBZIR da, u skladu s člankom 343. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i člankom 191. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (dalje u tekstu „EZAE”), Europska unija i EZAE uživaju na državnim područjima država članica takve povlastice i imunitete koji su potrebni za obavljanje njihovih zadataka,

SPORAZUMJELE SU SE o sljedećim odredbama koje se prilažu Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju:

POGLAVLJE I.

VLASNIŠTVO, SREDSTVA, IMOVINA I POSLOVANJE EUROPSKE UNIJE*Članak 1.*

Prostorije i zgrade Unije nepovredive su. Izuzete su od pretrage, rekvizicije, konfiskacije ili izvlaštenja. Vlasništvo i imovina Unije ne mogu biti predmetom upravnih ili sudskih mjera prisile bez odobrenja Suda.

Članak 2.

Arhive Unije nepovredive su.

Članak 3.

Unija, njezino vlasništvo, prihodi i ostala imovina oslobođeni su od svih izravnih poreza.

Vlade država članica, kad god je to moguće, poduzimaju odgovarajuće mjere za doznačivanje ili povrat iznosa neizravnih poreza ili poreza na prodaju uključenih u cijenu pokretnina ili nekretnina, kada Unija za svoje službene potrebe obavlja veće kupnje čija cijena uključuje takve poreze. Međutim, primjena navedenih odredaba ne smije imati za posljedicu narušavanje tržišnog natjecanja unutar Unije.

Ne odobravaju se oslobođenja u odnosu na poreze i davanja koji se plaćaju samo kao naknade za javne komunalne usluge.

Članak 4.

Unija je oslobođena svih carina, zabrana i ograničenja pri uvozu i izvozu na predmete namijenjene njezinoj službenoj uporabi; tako uvezenim predmetima ne smije se raspolagati, ni uz naplatu ni besplatno, na državnom području zemlje u koju su uvezeni, osim prema uvjetima koje odobri vlada te zemlje.

Unija je također oslobođena od svih carina i svih zabrana i ograničenja na uvoz i izvoz svojih publikacija.

▼ **M28**

POGLAVLJE II.

KOMUNIKACIJA I PROPUSNICE*Članak 5.*

Pri službenoj komunikaciji i prijenosu svih svojih dokumenata institucije Unije na državnom području svake države članice uživaju tretman koji ta država priznaje diplomatskim misijama.

Službena prepiska i ostala službena komunikacija institucija Unije ne podliježu cenzuri.

Članak 6.

Predsjednici institucija Unije mogu članovima i službenicima tih institucija izdati propusnice u obliku koji propisuje Vijeće odlučujući običnom većinom i koje vlasti država članica priznaju kao valjane putne isprave. Te se propusnice izdaju dužnosnicima i ostalim službenicima prema uvjetima utvrđenima u Pravilniku o osoblju za dužnosnike i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Unije.

Komisija može sklopiti sporazume na temelju kojih se te propusnice priznaju kao valjane putne isprave na državnom području trećih zemalja.

POGLAVLJE III.

ČLANOVI EUROPSKOG PARLAMENTA*Članak 7.*

Slobodno kretanje članova Europskog parlamenta prilikom putovanja do mjesta ili iz mjesta sastajanja Europskog parlamenta ne podliježe nikakvim administrativnim ili drugim ograničenjima.

Članovima Europskog parlamenta odobravaju se u vezi s carinskom i deviznom kontrolom:

- (a) od strane njihove vlade, iste olakšice koje se odobravaju višim dužnosnicima prilikom putovanja u inozemstvo radi privremenih službenih misija;
- (b) od strane vlada ostalih država članica, iste olakšice koje se odobravaju predstavnicima stranih vlada na privremenim službenim misijama.

Članak 8.

Članovi Europskog parlamenta ne mogu biti podvrgnuti nikakvom obliku ispitivanja, zadržavanja ili sudskog postupka zbog izraženih mišljenja ili glasovanja pri obnašanju svojih dužnosti.

Članak 9.

Tijekom zasjedanja Europskog parlamenta njegovi članovi uživaju:

- (a) na državnom području svoje države, imunitet priznat članovima parlamenta te države;
- (b) na državnom području bilo koje druge države članice, imunitet od svake mjere zadržavanja i od sudskih postupaka.

Na isti se način imunitet primjenjuje na članove tijekom putovanja do mjesta ili iz mjesta sastajanja Europskog parlamenta.

▼ **M28**

Ako je član zatečen u počinjenju kaznenog djela, nije moguće pozivanje na imunitet te u tom slučaju Europski parlament može ostvariti svoje pravo na skidanje imuniteta jednom od svojih članova.

POGLAVLJE IV.

PREDSTAVNICI DRŽAVA ČLANICA KOJI SUDJELUJU U RADU INSTITUCIJA EUROPSKE UNIJE*Članak 10.*

Predstavnici država članica koji sudjeluju u radu institucija Unije, njihovi savjetnici i tehnički stručnjaci uživaju uobičajene povlastice, imunitete i olakšice prilikom obnašanja svojih dužnosti i tijekom putovanja do mjesta ili iz mjesta sastajanja.

Ovaj se članak primjenjuje i na članove savjetodavnih tijela Unije.

POGLAVLJE V.

DUŽNOSNICI I OSTALI SLUŽBENICI EUROPSKE UNIJE*Članak 11.*

Na državnom području svake države članice i neovisno o njihovom državljanstvu, dužnosnici i ostali službenici Unije:

- (a) pridržavajući se odredaba Ugovorâ koje se s jedne strane odnose na propise o odgovornosti dužnosnika i ostalih službenika prema Uniji i, s druge strane, na nadležnost Suda Europske unije u sporovima između Unije i njezinih dužnosnika i ostalih službenika, uživaju imunitet od sudskih postupaka u pogledu radnja koje oni poduzimaju u službenom svojstvu, uključujući izgovorene ili napisane riječi. Taj imunitet uživaju i nakon prestanka obnašanja dužnosti;
- (b) zajedno sa svojim bračnim drugovima i uzdržavanim članovima obitelji ne podliježu imigracijskim ograničenjima ni formalnostima za prijavu stranaca;
- (c) uživaju jednake olakšice koje se uobičajeno dodjeljuju dužnosnicima međunarodnih organizacija vezano uz monetarne ili devizne propise;
- (d) imaju pravo bez carine uvesti pokućstvo i druge predmete za osobnu uporabu prilikom prvog preuzimanja dužnosti u dotičnoj zemlji, te pravo da ih nakon prestanka dužnosti u toj zemlji ponovno izvezu bez carina, u oba slučaja pridržavajući se uvjeta koje vlada zemlje u kojoj ostvaruju to pravo smatra nužnima;
- (e) imaju pravo bez carine uvesti motorno vozilo za osobnu uporabu, kupljeno u zemlji svojeg posljednjeg boravišta ili u zemlji čiji su državljani pod uvjetima koji vrijede na unutarnjem tržištu te zemlje, te ga ponovno izvesti bez carine, u oba slučaja pridržavajući se uvjeta koje vlada zemlje u kojoj ostvaruju to pravo smatra nužnima.

Članak 12.

Dužnosnici i ostali službenici Unije dužni su plaćati porez u korist Unije na plaće, nadnice i prihode koje im isplaćuje Unija, u skladu s uvjetima i postupcima koje utvrđuju Europski parlament i Vijeće, uredbama, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja sa zainteresiranim institucijama.

▼ **M28**

Oni su oslobođeni od plaćanja nacionalnih poreza na plaće, nadnice i prihode koje im isplaćuje Unija.

Članak 13.

Pri primjeni poreza na dohodak, poreza na bogatstvo i poreza na nasljedstvo te pri primjeni konvencija o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sklopljenih među državama članicama Unije, za dužnosnike i ostale službenike Unije koji isključivo radi obnašanja svojih dužnosti u službi Unije imaju boravište na državnom području države članice koja nije zemlja njihove porezne rezidentnosti, u trenutku stupanja u službu Unije smatra se kako u zemlji njihova stvarnog boravišta tako i u zemlji njihove porezne rezidentnosti, da su zadržali rezidentnost u potonjoj zemlji, pod uvjetom da je ta država članica Unije. Ta se odredba također primjenjuje na bračnog druga ako se ne bavi vlastitim plaćenim zanimanjem, i na djecu koju uzdržavaju i za koju skrbe osobe iz ovog članka.

Pokretna imovina koja pripada osobama iz prethodnog stavka i koja se nalazi na državnom području zemlje u kojoj borave oslobođena je od poreza na nasljedstvo u toj zemlji; za takvu se imovinu pri izračunu tog poreza smatra, uz poštovanje prava trećih zemalja i moguće primjene odredaba međunarodnih konvencija o dvostrukom oporezivanju, da se nalazi u zemlji porezne rezidentnosti.

Pri primjeni odredaba ovog članka ne uzima se u obzir rezidentnost stečena isključivo zbog obnašanja dužnosti u službi drugih međunarodnih organizacija.

Članak 14.

Europski parlament i Vijeće, uredbama, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja sa zainteresiranim institucijama, utvrđuje program prava iz socijalne sigurnosti za dužnosnike i ostale službenike Unije.

Članak 15.

Europski parlament i Vijeće, uredbama, u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s ostalim zainteresiranim institucijama, određuje kategorije dužnosnika i ostalih službenika Unije na koje se u cijelosti ili djelomično primjenjuju odredbe članka 11., članka 12. drugog stavka i članka 13.

Imena, razredi i adrese dužnosnika i ostalih službenika uključenih u takve kategorije periodično se dostavljaju vladama država članica.

POGLAVLJE VI.

**POVLASTICE I IMUNITETI MISIJA TREĆIH ZEMALJA
AKREDITIRANIH PRI EUROPSKOJ UNIJI***Članak 16.*

Država članica na čijem državnom području Unija ima svoje sjedište priznaje uobičajeni diplomatski imunitet i povlastice misijama trećih zemalja akreditiranim pri Uniji.

▼ **M28****POGLAVLJE VII.
OPĆE ODREDBE***Članak 17.*

Dužnosnicima i ostalim službenicima Unije priznaju se povlastice, imuniteti i olakšice isključivo u interesu Unije.

Svaka institucija Unije dužna je skinuti imunitet priznat dužnosniku ili drugom službeniku kad god ona smatra da skidanje tog imuniteta nije protivno interesima Unije.

Članak 18.

Institucije Unije surađuju s odgovornim tijelima zainteresiranih država članica radi primjene ovog Protokola.

Članak 19.

Članci od 11. do 14. i članak 17. primjenjuju se na članove Komisije.

Članak 20.

Članci od 11. do 14. i članak 17. primjenjuju se na suce, nezavisne odvjetnike, tajnike i pomoćne izvijestitelje Suda Europske unije, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 3. Protokola o Statutu Suda Europske unije koje se odnose na imunitet sudaca i nezavisnih odvjetnika od sudskih postupaka.

Članak 21.

Ovaj se Protokol također primjenjuje na Europsku investicijsku banku, na članove njezinih tijela, na njezino osoblje i na predstavnike država članica koji sudjeluju u njezinim aktivnostima, ne dovodeći u pitanje odredbe Protokola o Statutu Banke.

Europska investicijska banka povrh toga oslobođena je od svakog oblika oporezivanja ili nameta slične naravi pri osnivanju i bilo kakvom povećanju kapitala te od različitih formalnosti koje mogu biti s tim povezane u državi sjedišta Banke. Slično tome, prestanak Banke ili njezina likvidacija nemaju za posljedicu nikakve namete. Naposljetku, djelatnosti Banke i njezinih tijela, koje se obavljaju u skladu s njezinim Statutom, ne podliježu porezu na promet.

Članak 22.

Ovaj se Protokol također primjenjuje na Europsku središnju banku, na članove njezinih tijela i na njezino osoblje, ne dovodeći u pitanje odredbe Protokola o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.

Europska središnja banka je povrh toga oslobođena od svakog oblika oporezivanja ili nameta slične naravi pri povećanju svojeg kapitala te različitih formalnosti koje mogu biti povezane s time u državi sjedišta Banke. Djelatnosti Banke i njezinih tijela, koje se obavljaju u skladu sa Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke ne podliježu porezu na promet.

▼ M28

*Dodatak***Postupci za primjenu Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Švicarskoj**

1. Proširenje primjene na Švicarsku

Gdje god Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije (dalje u tekstu „Protokol”) sadržava upućivanja na države članice, smatra se da se ta upućivanja jednako primjenjuju na Švicarsku, osim ako se sljedećim odredbama utvrdi drukčije.

2. Oslobođanje Agencije od neizravnog oporezivanja (uključujući PDV)

Roba i usluge koji se izvoze iz Švicarske ne podliježu švicarskom porezu na dodanu vrijednost (PDV). Ako su roba i usluge dostavljeni Agenciji u Švicarskoj za službenu uporabu u skladu s člankom 3. drugim stavkom Protokola, izuzeće od PDV-a provodi se povratom. Oslobođenje od plaćanja PDV-a odobrava se ako stvarna kupovna cijena robe i usluga navedenih na računu ili jednakovrijednom dokumentu ukupno iznosi najmanje 100 švicarskih franaka (uključujući porez).

Povrat PDV-a odobrava se po podnošenju švicarskih obrazaca, predviđenih u tu svrhu, glavnom odjelu za PDV Savezne porezne uprave. U pravilu se zahtjevi za povrat moraju obraditi u roku od tri mjeseca od dana njihova podnošenja zajedno s potrebnim popratnim dokumentima.

3. Postupci primjene pravila za osoblje Agencije

U pogledu članka 12. drugog stavka Protokola Švicarska u skladu s načelima svojeg nacionalnog prava oslobađa dužnosnike i ostale službenike Agencije u smislu članka 2. Uredbe Vijeća (Euratom, EZUČ, EEZ) br. 549/69 ⁽¹⁾ od saveznih, kantonskih i općinskih poreza na plaće, nadnice i primanja koje im isplaćuje Europska unija i koje podliježu unutarnjem porezu u korist Unije.

Švicarska se za potrebe primjene članka 13. Protokola ne smatra državom članicom u smislu prethodno navedene točke 1.

Dužnosnici i ostali službenici Agencije te članovi njihovih obitelji koji su uključeni u sustav socijalnog osiguranja za dužnosnike i ostale službenike Europske unije nisu obvezni uključiti se u švicarski sustav socijalnog osiguranja.

Sud Europske unije ima isključivu nadležnost u svim pitanjima o odnosima između Agencije ili Komisije i njihova osoblja koja su povezana s primjenom Uredbe Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 ⁽²⁾ i drugim odredbama prava Europske unije kojim se utvrđuju uvjeti rada.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZUČ, EEZ) br. 549/69 od 25. ožujka 1969. o utvrđivanju kategorija dužnosnika i ostalih službenika Europskih zajednica na koje se primjenjuju odredbe članka 12., članka 13. drugog stavka i članka 14. Protokola o povlasticama i imunitetima Zajednica (SL L 74, 27.3.1969., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 Vijeća od 29. veljače 1968. kojom se utvrđuje Pravilnik o osoblju za dužnosnike i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica i kojom se uvode posebne mjere koje se privremeno primjenjuju na dužnosnike Komisije (Uvjeti zaposlenja ostalih službenika) (SL L 56, 4.3.1968., str. 1.).

▼ **M28***PRILOG B***Financijski nadzor švicarskih sudionika u aktivnostima u okviru Europskog sporazuma o zračnom prometu***Članak 1.***Izravna komunikacija**

Agencija i Komisija izravno komuniciraju sa svim osobama ili subjektima sa sjedištem u Švicarskoj koji sudjeluju u aktivnostima Agencije, kao izvođači, sudionici u programima Agencije, primatelji plaćanja iz proračuna Agencije ili proračuna Zajednice ili podizvođači. Takve osobe mogu izravno Komisiji i Agenciji slati sve važne informacije i dokumentaciju koju su dužni dostaviti na temelju instrumenata navedenih u ovoj Odluci i sklopljenih ugovora ili sporazuma i svih odluka donesenih na temelju njih.

*Članak 2.***Provjere**

1. U skladu s Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽¹⁾ i Financijskom uredbom koju je Upravljački odbor Agencije donio 26. ožujka 2003., u skladu s Uredbom Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 ⁽²⁾ te s drugim instrumentima iz ove Odluke, sklopljenim ugovorima ili sporazumima te odlukama donesenima s korisnicima sa sjedištem u Švicarskoj mogu se propisati znanstvene, financijske, tehnološke ili druge revizije koje dužnosnici Agencije i Komisije ili druge osobe koje su Agencija i Komisija ovlastile mogu u bilo kojem trenutku provesti u prostorima korisnika i njihovih podizvođača.

2. Dužnosnici Agencije i Komisije te druge osobe koje su ovlastili Agencija i Komisija moraju imati odgovarajući pristup lokacijama, radovima i dokumentima te svim drugim informacijama koje su potrebne radi izvršenja tih revizija, uključujući informacije u elektroničkom obliku. Ovo pravo pristupa izričito se navodi u ugovorima ili sporazumima sklopljenima radi provedbe instrumenata iz ove Odluke.

3. Europski revizorski sud ima jednaka prava kao i Komisija.

4. Revizije se mogu vršiti do pet godina nakon isteka valjanosti ove Odluke ili u skladu s uvjetima navedenima u sklopljenim ugovorima ili sporazumima te u donesenim odlukama.

5. Švicarski savezni ured za reviziju unaprijed se obavješćuje o revizijama koje se provode na švicarskom državnom području. Ta obavijest nije pravni uvjet za provođenje tih revizija.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica (SL L 248, 16.9.2002., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 od 19. studenoga 2002. o Okvirnoj financijskoj uredbi za tijela iz članka 185. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica (SL L 357, 31.12.2002., str. 72.).

▼ **M28***Članak 3.***Terenske provjere**

1. Na temelju ovog Sporazuma Komisija (OLAF) je ovlaštena izvršiti terenske provjere i inspekcije na švicarskom državnom području, u skladu s uvjetima navedenima u Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽¹⁾.
2. Terenske provjere i inspekcije priprema i provodi Komisija u bliskoj suradnji sa Švicarskim saveznom uredom za reviziju ili drugim nadležnim švicarskim tijelima koje odredi Švicarski savezni ured za reviziju, koji se pravodobno obavješćuju o predmetu, svrsi i pravnoj osnovi provjera i pregleda kako bi mogli osigurati svu potrebnu pomoć. U tu svrhu službenici nadležnih švicarskih tijela mogu sudjelovati u terenskim provjerama i pregledima.
3. Komisija i nadležna švicarska tijela mogu zajedno izvršiti terenske provjere i inspekcije ako to žele navedena nadležna švicarska tijela.
4. Ako sudionici u programu odbiju terensku provjeru ili inspekciju, švicarska tijela, djelujući u skladu s nacionalnim propisima, inspektorima Komisije pružaju potrebnu pomoć kako bi im se omogućilo da obave svoju dužnost provođenja terenske provjere ili inspekcije.
5. Komisija u najkraćem mogućem roku obavješćuje Švicarski savezni ured za reviziju o svim činjenicama ili sumnjama u pogledu nepravilnosti koje je otkrila tijekom terenske provjere ili inspekcije. U svakom slučaju, Komisija mora navedeno tijelo obavijestiti o rezultatima takvih provjera i pregleda.

*Članak 4.***Informiranje i savjetovanje**

1. U svrhu pravilne provedbe ovog Priloga nadležna tijela Švicarske i Zajednice redovito razmjenjuju informacije te, na zahtjev jedne od stranaka, provode savjetovanja.
2. Nadležna švicarska tijela bez odgode obavješćuju Agenciju i Komisiju o svim činjenicama ili sumnjama koje otkriju u pogledu nepravilnosti povezanih sa sklapanjem i provedbom ugovora ili sporazuma sklopljenih primjenom instrumenata iz ove Odluke.

*Članak 5.***Povjerljivost**

Informacije u bilo kojem obliku, priopćene ili stečene na temelju ovog Priloga, obuhvaća profesionalna tajna te su jednako zaštićene kao što su slične informacije zaštićene nacionalnim zakonodavstvom Švicarske i odgovarajućim odredbama koje se primjenjuju na institucije Zajednice. Takve se informacije smiju priopćiti samo osobama kojima su one potrebne za obnašanje njihove službene dužnosti u institucijama Zajednice, državama članicama ili Švicarskoj i ne smiju se upotrebljavati u druge svrhe osim za osiguranje učinkovite zaštite financijskih interesa ugovornih stranaka.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija radi zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

▼ **M28***Članak 6.***Administrativne mjere i kazne**

Ne dovodeći u pitanje primjenu švicarskog kaznenog prava, Agencija ili Komisija mogu izreći upravne mjere i kazne u skladu s Uredbom (EZ, Euratom) br. 1605/2002, Uredbom Komisije (EZ, Euratom) ⁽¹⁾ te Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 ⁽²⁾.

*Članak 7.***Povrat i izvršenje**

Odluke koje Agencija ili Komisije donese u okviru područja primjene ove Odluke i kojima se uvode novčane obveze za osobe, a ne države, izvršive su u Švicarskoj.

Nalog za izvršenje mora izdati tijelo koje odredi švicarska vlada, koje mora o tome obavijestiti Agenciju ili Komisiju, pri čemu nije potrebna nikakva druga kontrola osim provjere vjerodostojnosti akta. Izvršenje se mora odvijati u skladu sa švicarskim poslovnikom. Zakonitost odluke o izvršenju podliježe nadzoru Suda Europske unije.

Presude koje Sud Europske unije donese na temelju klauzule o arbitraži izvršive su pod jednakim uvjetima.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ, Euratom) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2002. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica (SL L 357, 31.12.2002., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

ZAVRŠNI AKT

Opunomoćenici

EUROPSKE ZAJEDNICE

i

ŠVICARSKE KONFEDERACIJE,

koji su se sastali 21. lipnja 1999. u Luxembourggu radi potpisivanja Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu, donijeli su zajedničke izjave navedene u nastavku i priložene ovom Završnom aktu:

— Zajednička izjava o sporazumima s trećim zemljama,

— Zajednička izjava o daljnjim pregovorima.

Također su primili na znanje sljedeće izjave priložene ovom Završnom aktu:

— Izjava o švicarskom prisustvovanju na odborima,

— Izjava Švicarske o mogućim izmjenama Statuta Suda Europskih zajednica.

Hecho en Luxemburgo, el ventiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenenneentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraionio.

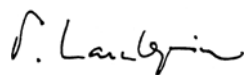
Por la Comunidad Europea
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Voor de Europese Gemeenschap
 Pela Comunidade Europeia

▼ B

Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Handwritten signature of J. Fischer in black ink.

Por la Confederación Suiza
For Det Schweiziske Edsforbund
Für der Schweizerischen Eidgenossenschaft
Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
For the Swiss Confederation
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera
Voor de Zwitserse Bondsstaat
Pela Confederação Suíça
Sveitsin valaliiton puolesta
På Schweiziska Edsförbundets vägnar

Handwritten signature of D. Langhin in black ink.Handwritten signature of Klein in black ink.

ZAJEDNIČKA IZJAVA
o sporazumima s trećim zemljama

Ugovorne stranke potvrđuju da je poželjno poduzeti potrebne korake kako bi osigurale usklađenost između svojih međusobnih odnosa u zračnom prometu i ostalih širih sporazuma o zračnom prometu koji se temelje na istim načelima.

ZAJEDNIČKA IZJAVA
o daljnjim pregovorima

Europska zajednica i Švicarska Konfederacija izjavljuju svoju namjeru poduzimanja pregovora radi sklapanja sporazuma u područjima od zajedničkoga interesa, kao što je ažuriranje Protokola 2. uz Sporazum o slobodnoj trgovini iz 1972. godine i sudjelovanje Švicarske u određenim programima Zajednice za izobrazbu, mlade, medije, statistiku i zaštitu okoliša. Pripremne radnje za te pregovore trebaju uslijediti brzo nakon dovršetka trenutnih bilateralnih pregovora.

IZJAVA**o švicarskom prisustvovanju na odborima**

Vijeće je suglasno da predstavnici Švicarske mogu, u mjeri u kojoj se predmeti odnose na njih, sudjelovati na sastancima sljedećih odbora i stručnih radnih skupina u ulozi promatrača:

- odbori istraživačkih programa, uključujući Odbor za znanstvena i tehnička istraživanja (CREST)
- Administrativna komisija za socijalnu sigurnost radnika migranata
- Koordinacijska skupina za međusobno priznavanje visokoškolskih diploma
- savjetodavni odbori za zračne linije i primjenu pravila o tržišnom natjecanju u području zračnog prometa.

Predstavnici Švicarske nisu prisutni prilikom glasanja odbora.

U slučaju ostalih odbora nadležnih za područja obuhvaćena ovim sporazumima u kojima je Švicarska usvojila pravnu stečevinu Zajednice ili odgovarajuće mjere, Komisija će savjetovati švicarske stručnjake na način utvrđen člankom 100. Sporazuma o EGP-u.

IZJAVA ŠVICARSKE**o mogućim izmjenama Statuta Suda Europskih zajednica**

Švicarska vlada navodi svoje očekivanje da, ako bi se Statut i Poslovnik Suda Europskih zajednica izmijenili kako bi dopustili pravnicima ovlaštenima za obraćanje sudovima u državama strankama sporazuma sličnog ovome da se obrate Sudu Europskih zajednica, takva bi izmjena također uključivala mogućnost da se švicarski pravnici koji djeluju pred švicarskim sudovima obrate Sudu Europskih zajednica u vezi s pitanjima upućenima tom Sudu sukladno ovom Sporazumu.